

Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročna velja za Avstrijo: za celo leto 4 krone, za Ogrsko 3 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 krov, za Ameriko pa 8 krov; za drugo inozemstvo se računi naročno in ozim na visokost poštine. Naročnino je platiti naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravljanje se nahaja v Ptaju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{4}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50— za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Štev. 14.

V Ptaju v nedeljo dne 17. maja 1914.

XV. letnik.

Uspehi hujskarije.

V vrstah 17. infanterijskega polka, od katerega ležijo trije bataljoni v Celovcu, se je ugodil srušaj upora, ki je bil izredno strogo kaznovan. Kakor znano je 17. polk kranjski domači regiment. Pred kratkim je njegova 6. kompanija imela pri vajah tako slabe uspehe, da je hauptman Nechausky moštvo za en mesec vse dopustne pravice odtegnil, kar je vojake hudo razburilo. Vkljub prepovedi ostalo je 21 mož kompanije vsled hujskarije nekega korporala od vojašnice proč; šele prihodnjo jutro so prišli vojaki, prepevajoči slovenske pesni, nazaj v vojašnico. Seveda se jih je takoj zaprl; ti vojaki so bili obsojeni zaradi upora na daljšo jечo, vse skupaj za 90 let . . .

Zdaj se jezijo slovenski voditelji in javkajo, da so "kranjski Janezi" bili tako hudo kaznovani. Tudi nam se vojaki smilijo. Kajti v pravem pomenu morali bi priti oni v ječo, ki zapeljujejo slovensko ljudstvo, ki delajo iz njega volezdajalce, ki mu tragojajo iz srca ljubezen do domovine in cesarja. Protiv avstrijski vseslovanskih hujskarjev in agitatorjev so krivi te nesreče, — oni bi morali odgovarjati!

Pri vojakih se ne more trpeti upornikov, kajti disciplina je prvi predpogoj za moderno armado. Zato pa naj bi poklicani činitelji pazili, da se ne zastupljajo naše armade v vseslovensko hujskario, da se ne ruši mogočnih stebrov in temeljev armade in z njo Avstrije. Oblast naj bi odprla oči in poslušala hujskario slovenskega časopisa, slovenskih političnih popov, srbofinskih agentov; — potem bode oblast vsaj vedela, od kje prihaja uporni duh posameznih vojakov . . .

Možje, ki ste v to poklicani, pazite, da se ne razširi kuga panslavistične upornosti i med vojaštvom!

iz Catanijs: Že več dni so ponovno čutili potresne sunke, ki pa niso povzročili nikakoršnega vznenadjenja, ker se je prebivalstvo že temu privabilo. Snoči ob 7. uri se je pa pojaval močan potres, da so hiteli ljudje, prestrašeni in kričajo, iz hiš ter ostali ves večer na cestah in trigh. Kmalu so došla iz raznih krajev province grozna poročila, da se je mnogo hiš podrla in da je bilo mnogo ljudi usmrčenih. Zelo močno so bili poškodovani kraji na južnem obronku Etne, kjer je bil prvi potresni sunek že ob 3. popoldne. Na progi Arcireale-Catania se je mnogo zemlje vdrl na železniški tir in nevarnost je, da se podere neki predor blizu Mangana. Tukajšnji observatorij je registriral, da je prvi sunek trajal pol minute. Iz okolice prihajajo poročila, da je po Finare, ki šteje okoli tisoč prebivalcev, popolnoma razrušen. Pod razvalinami leži zelo mnogo mrtvev in ranjencev. Vtisk ki ga delajo razvaline hiš, je obopen. Na cestah vlada velika zmehšjava. Povsod se vidijo transporti ranjencev, ki jih spremljajo jokajoči sorodniki. Več ranjencev je umrlo med transportom. Še več drugih vasi je težko poškodovanih. O usodi trga Zaffarana, ki je mnogo trpel pri prejšnjih potresih, ni še nobenih poročil. Boje se, da se je tudi tam pripetila velika katastrofa.

Iz Rima poročajo: Kakor poročajo iz Catanijs, je potres razrušil vso pokrajino od Linera do Arcireale. Posebno težko so poškodovani kraji Santa Severina, Santa Maria degli Amalati, Piano in Jerbase. Veliko hiš se je podrla. Več gospodov, ki so se iz Arcireale odpeljali v avtomobilih v te kraje, so pripeljali prve ranjence v Arcireale. Več ranjencev je umrlo med vožnjo. Potres so čutili tudi v Mangano, Lungaglossa, Biancavilla, Belbasso. Pomožni vlak, ki se je odpeljal iz Catanijs, je prišel le do Arcireale. Prvi sunek je bil ob 7. uri in dve minutih. Vas Linera je skoraj popolnoma razrušena. Dozaj so dobili 40 mrtvev in 40 ranjencev. Mnogo ljudi se je s tem rešilo, da so prenočili na prostem. Ranjence so prepeljali v bolnišnico v Arcireale. Železniški tir je v dolgosti 700 metrov popolnoma izginil. V Arcireale so odšli karabinerji, gasilci in oddelki rdečega križa, tudi 200 vojaških šotorjev so tja poslali za one, ki so brez strehe. V Arcireale je zaradi potresa zavladala panika med kaznjencimi, tako da so jih miali prepeljati na varnejši kraj.

Milanski "Secolo" je dobil v soboto zjutraj natančna brzjavna poročila o potresni katastrofi na Siciliji. V petek zvečer med osmo in deveto uro so se v okraju Arcireale pripeljili trije močni potresni sunki. Več krajev je popolnoma uničenih. Med prebivalci so se odigrali grozni prizori. Večji del prebivalstva vasi Lipari je pod razvalinami pokopan. Več vlakov se je tja odpeljalo. San Venarina in Zaffarana, kakor tudi več

manjših vasi v okolici, je potres popolnoma uničil. Do treh zjutraj je bilo nemogoče dobiti natančnejša poročila, ker so porušene vse telefonične in telegrafne zvezze s kraji potresnega ozemlja. V Zaffarano je prišlo 500 vojakov iz bližnjih garnizij ter so začeli z reševalnimi deli. Splošno imajo vtisk, da se je dogodila velikanska, v posameznosti se neznana katastrofa. Iz zadnjih posebnih izdaj "Secola" je razvidno, da je katastrofa zahtevala več sto žrtev, ki so se smrtno ponesrečile. Prebivalstvo Liparie je bilo najbrže popolnoma uničeno. Tudi v Zaffaranu in San Venarini znaša najbrže število žrtev več sto. Razentega je pa bilo mnogo žrtev tudi v krajih, iz katerih še ni nobenih poročil. Vlada je uvedla veliko pomožno akcijo.

Sunki so bili tako močni, da so se takoj pri prvih sunkih porušile hiše. Ljudje so hiteli kakor blazni na cesto. V Lireni je potres usmrtil 30 oseb, mnogo pa je bilo ranjenih. V hospital San Marta so prinesli več nego sto težko ranjenih. V Mangoli je potres vrgel s tira vlak. Pasazirji so bili večinoma težko poškodovani. Posebno hud potres je bil tudi v okraju Ogina, kjer je bilo mnogo vasi uničenih.

Iz Milana poročajo: V Catanijski je bil potres zelo močan, tako, da so ugasnilo električne svetilke. Grozni prizori so se odigrali v bolnicah. Bolniki so poskakali s postelj ter hiteli na prost. Nesreča je veliko večja, nego so javila prva poročila. Govori se, da je bilo 150 mrtvih in 200 ranjenih. Kraji blizu Arcireale so popolnoma razrušeni. Niti ena hiša ni ostala. Vtisk je še groznejši nego pri katastrofi v Messini. Santa Maria Verdina je popolnoma razrušena. Mnogo ranjencev leži na cesti in čakajo, da jih preneso v bolnico. Mrtve so položili ob cestne jarke ter jih pokrili. V Lireni so dozaj izkopali 40 mrtvev. Menijo, da je še okoli sto mrtvev pod razvalinami. V Piongardi je bilo deset oseb usmrčenih. Osem so jih potegnili izpod razvalin. Dvajset oseb je bilo poškodovanih, med temi štiri težko. V Mortarei je bila ubita neka ženska.

Dopisi.

Iz Ptujskih okolic. Nerasnma hinavščina, kakoršno kaže "Slov. Gospodar", pač ni najti na celem svetu. V zadnji št. 19 od 7. maja prinesel je članek pod naslovom "Zmaj v ormoškem okraju", v katerem blati in zrasnjuje fante od Pragerskega do Ptaju in še dalje do Sv. Tomaža, kakor da bi bili vsi fantje tega okraja sami pobalini in pretepači. Med drugimi lažnjivimi in nerasnimi napadi pravi "Slov. Gospodar", da je krivo taki surovosti le ptujski šnops in pohujšljivo ptujsko časopisje "Stajerc" in da bi bilo bolje, da bi hodili fantje bolj v cerkev, kakor pa v krčme. No, presodimo stvar

NESTLÉ-JEVA
MOKA ZA OTROKE

279

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastonj Nestle, Dunaj I. Biberstrasse 2 S.

Velik potres na Siciliji.

Zopet razsaja v Južni Italiji — kakor v Messini 28. decembra 1908 — bud potres, ki je razrušil več krajev, uničil mnogo ljudi. Ker so brzjavne in telefonične zvezze prerusene, niso došla še vsa poročila o grozni katastrofi. "Berliner Zeitung am Mittag" poroča 9. t. m.

V zavodih za pljučna zdravljenja.

Med temi v Davosu, Arosu, Meranu, Arkui i.f.d.

je SIROLIN "Roche"

kot dobro obneslo sredstvo v stalni rabbi. SIROLIN "Roche" olajša in odstranjuje obolenosti soplil v primeroma kraljek času.

Tovarni zavoj a K. 4. — se dobri v vseh lekarnah.

